

Aleg. 130.

Przedłożenie rządowe.

L. 1079

pr.

Z c. k. Prezydium Namiestnictwa.

Do

Jego Ekscelencyi Jaśnie Oświeconego Księcia

Eustachego Sanguszki

Marszałka krajowego, c. i k. rzeczywistego tajnego Radcy, etc. etc.

we

Lwowie.

Jaśnie Oświecony Książę!

Na mocy Najwyższego upoważnienia Jego c. i k. Apostolskiej Mości z dnia 24. stycznia 1894 i wskutek reskryptu Jego Eksc. Pana Ministra wyznań i oświecenia de pr. 29. stycznia 1894 l. 1760 mam zaszczyt złożyć do łaski Marszałkowskiej dołączony projekt ustawy o organizacyi Szkoły politechnicznej we Lwowie.

Racz Jaśnie Oświecony Książę zamieścić to przedłożenie rządowe na najbliższem posiedzeniu obecnej sesyi Sejmu krajowego.

Przy tej sposobności racz przyjąć Jaśnie Oświecony Książę zapewnienie mego wysokiego poważania.

Lwów dnia 30. stycznia 1894.

Badeni.

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o organizacyi Szkoły politechni-
cznej we Lwowie.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

Na podstawie §§. 11. lit. i) i 12. ustawy
zasadniczej Państwa z dnia 21. Grudnia 1867.
Dz. pr. p. Nr. 141, ustanawia się następujące
zasady organizacyi Szkoły politechnicznej we
Lwowie.

Artykuł II.

Ministrowi oświecenia poruczonem jest wy-
konanie tej ustawy, a w szczególności wydanie
Statutu organizacyjnego Szkoły politechnicznej
na podstawie tych zasad organizacyi.

Zasady organizacyi Szkoły politechnicznej we Lwowie.

§. 1.

Celem Szkoły politechnicznej jest udzielać
gruntownego wykształcenia teoretycznego, a o
ile to w szkole jest możebnem, także prakty-
cznego w zawodach technicznych, a przede-
wszystkiem w tych zawodach, dla których istnieją
w zakładzie osobne Szkoły fachowe.

§. 2.

W szkole politechnicznej istnieją następujące szkoły fachowe :

- a) szkoła budownictwa i inżynierii (budowli wodnych, budowy dróg i kolei żelaznych);
- b) szkoła budownictwa lądowego (budowli lądowych i architektury);
- c) szkoła budowy maszyn;
- d) szkoła chemiczno-techniczna (dla chemii technicznej).

Minister oświecenia po przesłuchaniu grona profesorów może zarządzić założenie nowych szkół fachowych, albo oddziałów.

§. 3.

Urządzenie Szkoły politechnicznej polega na zasadzie wolności nauczania i uczenia się.

§. 4.

Język polski jest językiem wykładowym Szkoły politechnicznej.

§. 5.

Nauki udzielają profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni, docenci prywatni i docenci, pobierający wynagrodzenie, zaś języków i sztuk uczą nauczyciele.

Do pomocy profesorów mogą być ustanowieni asystenci, zaś dla tych z doświadczeniami połączonych przedmiotów, których słuchacze pobierają praktyczną naukę, konstruktorowie.

§. 6.

Prywatni docenci dopuszczani będą do wykładania wszystkich tych przedmiotów, które służyć mogą do poparcia celów Szkoły politechnicznej.

Pod względem habilitacji prywatnych docentów będą analogicznie stosowane postanowienia obowiązujące w uniwersytetach, o ile nie zostaną wydane w tej mierze odrębne postanowienia.

Dyplom złożonego ścisłego egzaminu z odnośnego oddziału fachowego Szkoły politechnicznej posiada dla habilitacji równe znaczenie, jak dyplom doktorski.

§. 7.

Konstruktorowie i asystenci będą mianowani przez grono profesorów na wnioszek właściwych profesorów fachowych na przeciąg dwóch lat szkolnych, a ich nominacja przedstawioną będzie Ministrowi oświecenia do zatwierdzenia.

W razie odpowiedniej aplikacyi, może być służba ich przedłużoną na przeciąg dalszych dwóch lat, a w razach na szczególne uwzględnienie zasługujących, może nastąpić za zezwoleniem Ministra oświecenia jeszcze dalsze przedłużenie tej służby.

§. 8.

Kierownictwo Szkoły politechnicznej poruczone jest gronu profesorów, na którego czele stoi Rektor.

§. 9.

Rektora wybiera na przeciąg jednego roku szkolnego grono profesorów z pomiędzy zwyczajnych profesorów Szkoły politechnicznej. Wybór ma być przedstawiony Ministrowi oświecenia do zatwierdzenia.

Dodatek funkcyjny służący Rektorowi, oznaczony będzie w drodze rozporządzenia.

W razie przeszkody zastępować będzie Rektora jego poprzednik w urzędzie (Prorektor).

§. 10.

Grono profesorów składa się ze zwyczajnych i nadzwyczajnych profesorów, oraz z zastępców, wybranych na przeciąg jednego roku szkolnego przez docentów prywatnych i docentów pobierających wynagrodzenie. Docenci prywatni i docenci, pobierający wynagrodzenie wybierają razem dwóch lub jednego zastępcę do grona profesorów, a to w miarę tego, czy liczba ich razem przekracza pięć lub nie.

§. 11.

Grono profesorów odpowiedzialnem jest za stan Szkoły politechnicznej pod względem naukowym i dyscyplinarnym. Grono wykonywa nadzór nad ekonomicznym zarządem Szkoły, i za ten zarząd o tyle odpowiada, o ile odnośne zarządzenia polegają na uchwałach grona.

Grono profesorów sprawuje w pierwszej in-

stancyi władzę dyscyplinarną nad wszystkimi funkcjonaryuszami Szkoły politechnicznej. Wszystkie sprawy, które nie są przekazane wyraźnie rektorowi, albo dziekanom szkół fachowych, albo w razie ustanowienia kolegiów szkół fachowych (§. 12. alinea 3.) tymże kolegiom, należą do zakresu działania grona profesorów.

§. 12.

Dla bezpośredniego kierownictwa spraw szkół fachowych wybiera grono profesorów z pomiędzy profesorów dla każdej szkoły fachowej jednego dziekana na przeciąg dwóch lat szkolnych.

Wybór ma być przedstawiony Ministrowi oświecenia do zatwierdzenia.

Rektor i Prorektor nie mogą być równocześnie dziekanami.

Gdyby w przyszłości utworzenie kolegiów szkół fachowych dla strzeżenia interesów pojedynczych szkół fachowych okazało się potrzebnem lub pożądanem, wydanie odpowiedniego zarządzenia zastrzega się drodze rozporządzenia.

§. 13.

Słuchacze Szkoły politechnicznej są albo zwyczajni, albo nadzwyczajni.

§. 14.

Jako słuchacze zwyczajni będą przyjęci ci, którzy uzyskali ważne w obrębie państwa świadectwo dojrzałości z gimnazyum lub szkoły realnej, przyczem uczniowie gimnazyalni udowodnić jeszcze mają dostateczną wprawę w rysunkach geometrycznych i wolnoręcznych.

O ile przyjęcie słuchaczy zwyczajnych nastąpić może na podstawie świadectw innych zakładów, zorganizowanych jako szkoły wyższe, oznacza Minister oświecenia.

§. 15.

Jako słuchacze nadzwyczajni mogą być przyjęci tacy, którzy nie żądają przyjęcia jako słuchacze zwyczajni, albo którzy nie posiadają uzdolnienia do wstąpienia do szkoły jako słuchacze zwyczajni. Od słuchaczy nadzwyczajnych wymaga się udowodnienia wieku co najmniej lat 18, i tych wiadomości przygotowawczych, które potrzebne są dla zrozumienia wykładów, na które uczęszczać pragną.

§. 16.

Słuchacze nadzwyczajni nie mają prawa domagać się uwolnienia od czesnego, ani prawa użytkowania ze stypendyów.

§. 17.

Przy przyjęciu do Szkoły politechnicznej ma każdy słuchacz uiścić taksę immatrykulatoryjną, mającą się wymierzyć przez Ministra oświecenia. Taksa ta ma być ponownie złożoną, jeżeli słuchacz nie był zapisany przez dwa po sobie następujące półrocza, albo przez dłuższy przeciąg czasu.

Uwolnienie od opłaty tej taksey nie może mieć miejsca.

§. 18.

Słuchacze zwyczajni mają uiszczać czesne, które wymierza się za każde półrocze bez różnicy Szkoły fachowej, do której są wpisani, i bez względu na liczbę godzin nauki, na które uczęszczać chcą. Czesne, mające się uiszczać za każde półrocze przez słuchaczy nadzwyczajnych, oznaczonem będzie według liczby godzin w tygodniu, w których pobierają naukę.

Wymiar czesnego ustanawia Minister oświecenia.

§. 19.

W razie udowodnionego ubóstwa, nienaganego sprawowania się, i co najmniej dobrego postępu w studyach, mogą słuchacze zwyczajni być w całości lub w połowie uwolnieni od opłaty czesnego. Orzeczenie o uwolnieniu służy gronu profesorów.

Bliższe postanowienia o uwolnieniu od opłat czesnego, wydane będą w drodze rozporządzenia.

§. 20.

Wymiar czesnego za nadzwyczajne wykłady docentów prywatnych i nauczycieli niepłatnych z funduszków państwowych, oznaczają ciż sami nauczyciele, a grono profesorów go zatwierdza.

§. 21.

Ażeby słuchaczom umożliwić nabycie w ciągu pewnej oznaczonej liczby lat jak najzupełniejszego, ile możliwości, wykształcenia w kierunkach

fachowych w §. 2. wskazanych, ułoży grono profesorów dla każdej Szkoły fachowej plany nauk i przedłoży je Ministrowi oświecenia do zatwierdzenia.

Słuchacze jednak nie mają obowiązku zastosowania się do tych planów nauk.

§. 22.

Uczęszczanie na wykłady, zachowywanie się akademickie, a ewentualnie także postępowanie w nauce pojedynczych przedmiotów, potwierdza się słuchaczom zwyczajnym w książkach legitymacyjnych, ważnych na cały czas studyów.

Słuchaczom nadzwyczajnym potwierdza się uczęszczanie na wykłady, i zachowywanie się akademickie, w arkuszach legitymacyjnych, wydanych na rok jeden.

Dla udowodnienia postępu w studyach, mogą słuchacze, którzy zadość uczynią warunkom, zakreślonym w tej mierze w Statucie organizacyjnym, otrzymać świadectwa postępu w pojedynczych przedmiotach nauki.

W Szkole politechnicznej odbywają się dla każdego z kierunków fachowych, w §. 2. wskazanych, egzamina państwowe według norm w tym względzie obowiązujących.

§. 23.

W celu stwierdzenia wyższego naukowego uzdolnienia w zawodzie technicznym, względnie w celu uzyskania stopnia akademickiego w tymże zawodzie, odbywają się egzamina dyplomowe.

Za złożenie egzaminu dyplomowego uiszczaną być ma taksa, wymierzyć się mająca przez Ministra oświecenia.

Na dowód złożonego egzaminu wystawionym będzie dyplom. Prawa i prerogatywy z uzyskaniem tego dyplomu połączone, będą uregulowane osobnymi postanowieniami.

§. 24.

Bliższe postanowienia o egzaminach dyplomowych wydane będą przez Ministra oświecenia, w drodze rozporządzenia.